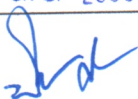
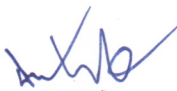

 โรงพยาบาลอุดรธานี Udon Thani Hospital	แนวทางปฏิบัติ เรื่อง : การดูแลทารกแรกเกิดที่มีภาวะ โรคลำไส้อักเสบเน่าตาย (Necrotizing enterocolitis, NEC)	หน้า 1/8 รหัสเอกสาร : PG-NUR-PED-070 แก้ไขครั้งที่ : - วันที่แก้ไข : 11 ส.ย. 2568
	ชื่อหน่วยงานผู้จัดทำ : คณะกรรมการกลุ่มงานการพยาบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม (ทารกแรกเกิด) วันที่บังคับใช้ : 11 ส.ย. 2568	
ผู้ตรวจสอบ : (นางสาวปณณธร สุขกิจวิวัฒน์กุล) ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ	ผู้เห็นชอบ : (.....) ตำแหน่ง (นางผดวดี สามะ) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ	
ผู้อนุมัติ : (.....(นายนิพนธ์ ทองนุเอ).....) ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ กลุ่มภารกิจสุขภาพจิตจิต ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการโรงพยาบาลอุดรธานี		

 โรงพยาบาลอุดรธานี Udon Thani Hospital	แนวทางปฏิบัติ เรื่อง : การดูแลทารกแรกเกิดที่มีภาวะ โรคลำไส้อักเสบเน่าตาย (Necrotizing enterocolitis, NEC)	หน้า 2/8
		รหัสเอกสาร : PG-NUR-PED-070 แก้ไขครั้งที่ : - วันที่แก้ไข : 11 มี.ย. 2568

1. นโยบาย :

ใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานในการดูแลทารกแรกเกิดที่มีภาวะโรคลำไส้อักเสบเน่าตายของ โรงพยาบาลอุดรธานี

2. วัตถุประสงค์ :

2.1 เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยทารกแรกเกิดที่มีภาวะโรคลำไส้อักเสบเน่าตายได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

2.2 เพื่อให้ผู้ป่วยทารกแรกเกิดไม่เกิดภาวะโรคลำไส้อักเสบเน่าตายในระยะที่ 2 ขึ้นไป

3. ขอบเขต :

หน่วยงานที่ให้บริการทารกแรกเกิดในกลุ่มงานการพยาบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลอุดรธานี

4. กลุ่มเป้าหมาย :

บุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่ให้บริการทารกแรกเกิดในกลุ่มงานการพยาบาลผู้ป่วยกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลอุดรธานี

5. นิยามศัพท์/คำจำกัดความ :

โรคลำไส้อักเสบเน่าตาย (Necrotizing enterocolitis : NEC) หมายถึง โรคร้ายแรงที่ส่งผลต่อลำไส้ของทารกคลอดก่อนกำหนดเป็นส่วนใหญ่ ผ่น้ำลำไส้ถูกแบคทีเรียบุกรุก ซึ่งทำให้เกิดการติดเชื้อและการอักเสบในบริเวณนั้น ซึ่งอาจทำลายผนังลำไส้ได้ในที่สุด การทำลายผนังลำไส้ดังกล่าวอาจทำให้ลำไส้ทะลุและอุจจาระไหลเข้าไปในช่องท้องของทารก ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการติดเชื้ออย่างรุนแรงและเสียชีวิตได้

 โรงพยาบาลอุดรธานี Udon Thani Hospital	แนวทางปฏิบัติ เรื่อง : การดูแลทารกแรกเกิดที่มีภาวะ โรคลำไส้อักเสบเน่าตาย (Necrotizing enterocolitis, NEC)	หน้า 3/8
		รหัสเอกสาร : PG-NUR-PED-070 แก้ไขครั้งที่ : - วันที่แก้ไข : 11 มี.ย. 2568

6. ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ

ระยะการดูแล	การปฏิบัติและให้คำแนะนำ
ระยะแรกเริ่ม	1. ชักประวัติการได้รับนม ชนิดของนม การบิบบีบ่น้ำนม อาการท้องอืด อาเจียน การขับถ่าย และลักษณะของอุจจาระ มีมูกเลือดปน 2. ประเมินอาการท้องอืดแดง โดยวัด Abdominal circumference เหนือสะดือส่วนที่กว้างที่สุด แล้วทำสัญลักษณ์ตรงตำแหน่งที่วัดเพื่อใช้ในการวัดครั้งต่อไป 3. ประเมินอาการซึม ตัวลาย ตัวเย็น มีไข้ หายใจหอบเหนื่อย หยุดหายใจ 4. รายงานแพทย์และให้การพยาบาลตามแผนการรักษาของแพทย์ 5. อธิบายให้มารดาหรือญาติเข้าใจแนวทางการรักษาภาวะลำไส้อักเสบเน่าตายในทารกแรกเกิด และเซ็นยินยอมรักษาในโรงพยาบาล 6. พยาบาลแจ้งชื่อ/เบอร์โทรหน่วยงาน ชื่อแพทย์เจ้าของไข้ ระเบียบการเข้าเยี่ยม อาการ การรักษาของผู้ป่วยในเบื้องต้นแก่ญาติผู้ป่วย และให้ Scan QR code หน่วยงาน 7. ตรวจสอบป้ายข้อมือ เพศ ชื่อ สกุลให้ถูกต้องตามเอกสารนำส่ง
ระยะดูแลต่อเนื่อง	1. เจาะแล็บที่เกี่ยวข้อง ตามแผนการรักษา (CBC, H/C, Electrolyte, CRP) 2. Investigate ตามแผนการรักษาของแพทย์ (LP, CXR include abdomen) 3. ดูแลให้ ATB ภายใน 30 นาที และให้สารน้ำตามแผนการรักษาของแพทย์ 4. สังเกตและบันทึกอาการ อาเจียน ท้องอืด บวมแดง phlebitis ลักษณะ OG content อุจจาระมีมูกเลือดปน 5. บันทึก Abdominal circumference ตามแผนการรักษา (ทุก 8-24 ชม.) 6. บันทึกสัญญาณชีพ ทุก 2-4 ชม. เมื่อมีสัญญาณชีพเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ 1 อย่าง ให้ทำ UDH warning signs 7. เมื่อ NPO ครบตามแผนการรักษาของแพทย์ อาการทั่วไปคงที่ เริ่มให้นม
กรณี แพทย์ Dx. NEC รักษาด้วย ยาระยะ Step feed	1. ติดตามน้ำหนักมารดาให้ทารกได้รับนมแม่ภายใน 48 ชั่วโมง (กรณีไม่มีข้อห้ามให้นม) 2. ประเมินการบิบบีบ และนำส่งน้ำหนักมารดา โดยบันทึกในแบบบันทึกการได้รับนมแม่ 3. ให้นมตามแนวทางปฏิบัติ/สารน้ำทางหลอดเลือดดำตามแผนการรักษา 4. สังเกตและบันทึกลักษณะ content ก่อนให้นม - หากพบมี content เหลือ < 50 % ลักษณะ content ไม่มี coffee ground/bile ปน Feed กลับ ทักกลับให้นมเพิ่มตามปริมาณที่แพทย์สั่ง และรายงานแพทย์ - หากพบมี content เหลือ < 50 % ลักษณะ content มี coffee ground/bile ปน หรือ content เหลือ > 50 % รายงานแพทย์ทันทีเพื่อพิจารณางดนม 5. สังเกตอาการท้องอืด, อาเจียน, ลักษณะอุจจาระ ถ้าพบอาการผิดปกติรายงานแพทย์ 6. จัดท่าศีรษะสูง 45 องศา ขณะให้นม 7. หากทารกมี UVC, UAC line เกิน 7 วัน แต่ยังมีปัญหารับ feed ไม่ได้ ให้รายงานแพทย์เจ้าของไข้ เพื่อพิจารณาเปลี่ยนใส่สายสวนหลอดเลือดชนิดอื่น เช่น PICC line หรือ Intra jugular, subclavian, femoral vein 8. CXR include abdomen + F/U lab ตามแผนการรักษา และรายงานแพทย์เมื่อผลแล็บวิกฤต 10. ดูแลให้ ATB ตามคำสั่งแพทย์กรณีมีข้อบ่งชี้ 11. Record v/s q 2-4 hrs.

โรงพยาบาลอุดรธานี
Udon Thani Hospital

แนวทางปฏิบัติ

เรื่อง : การดูแลทารกแรกเกิดที่มีภาวะ
โรคลำไส้อักเสบเน่าตาย
(Necrotizing enterocolitis, NEC)

หน้า 4/8

รหัสเอกสาร : PG-NUR-PED-070

แก้ไขครั้งที่ : -

วันที่แก้ไข : 11 ธ.ย. 2568

ระยะการดูแล	การปฏิบัติและให้คำแนะนำ
กรณี แพทย์ Dx. NEC รักษาด้วย ยาไม่ดีขึ้น ต้อง รักษาด้วยการ ผ่าตัด	การดูแลก่อนผ่าตัด 1. สังเกตการหายใจ cyanosis Apnea 2. monitor O₂ saturation keep ตามแผนการรักษา 3. ดูแลให้ออกซิเจนตามอาการทารก เฝ้าระวังทารกเขียว Apnea 4. Record v/s q 1-2 hrs. เมื่อสัญญาณชีพเปลี่ยนแปลงให้ทำ UDH warning signs 5. ดูแล NPO ให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำตามแผนการรักษา 6. ดูแลให้ ATB ตามแผนการรักษาแพทย์ 7. ดูด content q 2-4 hrs. และเปิดปลาย OG tube ต่อลงถุง 8. record I/O 9. สังเกตลักษณะอุจจาระ มีมูกเลือดปน หน้าท้อง บวม แดง 10. F/U lab, CXR include abdomen ตามแผนการรักษา 11. รายงานแพทย์เมื่อทารกมีอาการผิดปกติ 12. เตรียมผู้ป่วยก่อนผ่าตัดตามแผนการรักษา การดูแลหลังผ่าตัด 1. สังเกตการหายใจ cyanosis Apnea 2. on monitor O₂ saturation keep ตามแผนการรักษา 3. ดูแลให้ออกซิเจนตามอาการทารก 4. Record v/s q 2-4 hrs. 5. ดูแลให้ ATB ตามแผนการรักษา 6. ดูแล NPO/เริ่ม step feed ให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำตามแผนการรักษา 7. ดูด content q 2-4 hrs. (กรณี NPO) 8. ดูด content ก่อนให้นม (กรณีแพทย์เริ่ม step feed) 9. สังเกตอาการท้องอืด, อาเจียน, แผลบวม แดง 10. Colostomy/Ileostomy care ล้างถุง colostomy ด้วย 0.9% NSS q 8 hr. และเปลี่ยนถุงตามแผนการรักษาของแพทย์ หรือเมื่อถุง colostomy รั่วซึม 11. สังเกตลักษณะลำไส้บวม คล้ำ มีเลือดซึม และลักษณะอุจจาระทางหน้าท้อง 12. F/U lab, CXR include abdomen ตามแผนการรักษา 13. กรณีเริ่ม step feed ปฏิบัติตามแนวทางการ step feed
ระยะจำหน่าย	1. ประเมินระดับความรู้เกี่ยวกับโรค การดูแลทารกและความวิตกกังวลของผู้ดูแล 2. เปิดโอกาสให้ครอบครัวได้ซักถามข้อสงสัย ปัญหาและความวิตกกังวลในการดูแลทารก 3. การสังเกตอาการข้างต้นของทารกที่ผิดปกติ เช่น ลักษณะหน้าท้องอืดตึง รับนมไม่ได้ มีอาการอาเจียน 2-3 รอบ อุณหภูมิร่างกายไม่คงที่ ทารกมีอาการซึมลง การขับถ่ายอุจจาระมีเลือดปนต้องรีบพบแพทย์ 4. การสังเกตอาการของทารกที่ได้รับการผ่าตัดและมี Colostomy/Ileostomy บริเวณหน้าท้อง บริเวณผิวหนังรอบ ๆ ที่ติดถุง มีผื่น มีอาการผิวหนังอักเสบ ถุงหลุดบ่อย หรือมีการรั่วซึม บริเวณรอบ ๆ Stoma บวม 누่นโป่ง มีเลือดสด ๆ ออกไม่หยุด

 โรงพยาบาลอุดรธานี Udon Thani Hospital	แนวทางปฏิบัติ เรื่อง : การดูแลทารกแรกเกิดที่มีภาวะ โรคลำไส้อักเสบเน่าตาย (Necrotizing enterocolitis, NEC)	หน้า 5/8
		รหัสเอกสาร : PG-NUR-PED-070 แก้ไขครั้งที่ : - วันที่แก้ไข : 11 ธ.ย. 2568

ระยะการดูแล	การปฏิบัติและให้คำแนะนำ
ระยะจำหน่าย	5. การสังเกตลักษณะสี กลิ่น จำนวนและลักษณะของอุจจาระ เช่น มีกลิ่นเหม็น ถ่ายมีเลือดปน 6. แนะนำการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เนื่องจากน้ำนมแม่มีประโยชน์ในการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับทารก ย่อยง่าย และช่วยป้องกันการเกิดภาวะลำไส้เน่าอักเสบได้ 7. การเตรียมความพร้อมในการดูแลทารกก่อนการจำหน่าย โดยให้มารดาฝึกเลี้ยงและต้องผ่านการประเมินจากแบบประเมินความรู้ทักษะการดูแลทารกแรกเกิด ผู้ดูแลต้องได้คะแนนอย่างน้อย 10 คะแนน และข้อ 9 ต้องผ่านการประเมินเสมอ 8. การตรวจตามนัดและการรับวัคซีนตามวัย 9. เมื่อมีอาการเจ็บป่วยฉุกเฉินให้โทร 1669 10. หลังจำหน่ายกลับบ้าน เมื่อต้องการรับการปรึกษาให้ติดต่อช่องทาง LOA ทารกแรกเกิด หรือ โทรศัพท์ 042 243363 ต่อ 5725,5726,5822,5823

7. เอกสารอ้างอิง

จิตรลดา โกญจนาท. (2565). ความชุกของโรคลำไส้เน่าอักเสบอย่างรุนแรง อาการแสดงและแนวทางการรักษา ในผู้ป่วยทารกแรกคลอดที่โรงพยาบาลวชิรพยาบาล. วชิรเวชสารและวารสารเวชศาสตร์เขตเมือง, 66(4), 257-266. ค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2566. จาก <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/VMED/article/download/253972/176698>

อัญชลี ลิ้มรังสิกุล. (2565). ภาวะทางศัลยกรรมในทารกแรกเกิดที่มีอาการคล้ายโรคลำไส้อักเสบเน่าตาย (Surgical conditions Mimicking Necrotizing Enterocolitis). ใน สันติ ปุณยहितานนท์. (2565). Practice towards Good Outcomes. หน้า 365-371. ชมรมเวชศาสตร์ทารกแรกเกิดแห่งประเทศไทย

Jacob G. Ginglen and Nikolai Butki. (2022). Necrotizing Enterocolitis. Retrieved Jun 01, 2023, from <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK513357/>

8. ตัวชี้วัด

- 8.1 อัตราการปฏิบัติตามแนวทางการปฏิบัติงานในการดูแลทารกแรกเกิดที่มีภาวะโรคลำไส้อักเสบเน่าตาย $\geq 80\%$
- 8.2 อัตราการเกิดภาวะโรคลำไส้อักเสบเน่าตายในระยะที่ 2 ขึ้นไป เท่ากับ 0

9. ภาคผนวก

- 9.1 ภาคผนวกที่ 1 แบบประเมินการใช้คู่มือปฏิบัติงาน เรื่อง การดูแลทารกแรกเกิดที่มีภาวะโรคลำไส้อักเสบเน่าตาย
- 9.2 ภาคผนวกที่ 2 UDH warning signs
- 9.3 ภาคผนวกที่ 3 แบบบันทึกการได้รับนมแม่

 โรงพยาบาลอุธธรธานี Udon Thani Hospital	แนวทางปฏิบัติ เรื่อง : การดูแลทารกแรกเกิดที่มีภาวะ โรคลำไส้อักเสบเน่าตาย (Necrotizing enterocolitis, NEC)	หน้า 6/8 รหัสเอกสาร : PG-NUR-PED-070 แก้ไขครั้งที่ : - วันที่แก้ไข : 11 มี.ย. 2568
--	--	---

ภาคผนวกที่ 1

แบบประเมินการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติงาน
 เรื่อง การดูแลทารกที่มีภาวะโรคลำไส้อักเสบเน่าตาย

วัน/เดือน/ปี ที่ประเมิน.....

ผู้รับการประเมิน.....ตำแหน่ง.....

ผู้ประเมิน.....

คำชี้แจง การให้คะแนน

✓ ปฏิบัติ หมายถึง ปฏิบัติได้ครบทุกข้อ ให้ 1 คะแนน

✗ ไม่ปฏิบัติ หมายถึง ปฏิบัติได้ไม่ครบ ให้ 0 คะแนน

No	หัวข้อประเมิน	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	หมายเหตุ
1.	ซักประวัติการได้รับนม อาการท้องอืด อาเจียน การขับถ่ายและลักษณะของอุจจาระ			
2.	การประเมินอาการท้องอืด อาเจียน ลักษณะอุจจาระ			
3.	การประเมิน UDH warning signs และการรายงานแพทย์			
4.	ให้ ATB stat dose ภายใน 30 min			
5.	การติดตามนมแม่ การบีบเก็บและนำส่งนมแม่			
6.	การเตรียมนมลูกวิธี			
7.	การให้นม และสารน้ำตามแนวทางปฏิบัติ			
8.	Colostomy/Ileostomy care			
9.	ล้างมือก่อนและหลังสัมผัสทารกทุกครั้ง			
10.	มีการบันทึกเวชระเบียนถูกต้องครอบคลุมครบถ้วน			
11.	มีการวางแผนจำหน่ายตามแนวทางปฏิบัติ			
รวม				

หมายเหตุ ผู้ถูกประเมินต้องได้คะแนนอย่างน้อย 8 ข้อ และ ข้อ 1-8 ต้องผ่านเสมอ

ผลการประเมิน () ผ่านการประเมิน () ไม่ผ่านการประเมิน

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

แนวทางในการพัฒนา () สอนและชี้แนะระหว่างทำงาน

.....

ลงชื่อผู้รับการประเมิน.....

ลงชื่อผู้ประเมิน.....

โรงพยาบาลอุดรธานี
Udon Thani Hospital

แนวทางปฏิบัติ

เรื่อง : การดูแลทารกแรกเกิดที่มีภาวะ
โรคลำไส้อักเสบเน่าตาย
(Necrotizing enterocolitis, NEC)

หน้า 7/8

รหัสเอกสาร : PG-NUR-PED-070

แก้ไขครั้งที่ : -

วันที่แก้ไข : 11 ส.ย. 2568

ภาคผนวกที่ 2 UDH warning signs

Udonthani Hospital Warning Scoring System แรกเกิด -1 เดือน

วันเวลา	RR	Retraction	SpO2	Temp	BP	HR	Perfusion	ระดับความรู้สึกตัว	Score	Time	intervention	sign

เรื่อง : การดูแลทารกแรกเกิดที่มีภาวะ
โรคลำไส้อักเสบเน่าตาย
(Necrotizing enterocolitis, NEC)

วันที่แก้ไข : 11 ส.ย. 2568

หมายเหตุ: ครั้งที่ 1 ติดตามนมแม่ภายใน 24-48 ชม./ครั้งที่ 2 ต้องได้รับนมแม่ภายใน 72 ชม./ครั้งอื่นๆ ติดตามในกรณีส่งนมไม่สม่ำเสมอ